

In deze handleiding wordt ingegaan op het vastleggen van auteursrechten in Memorix Maior en het publiceren van materialen op www.collectiegelderland.nl.

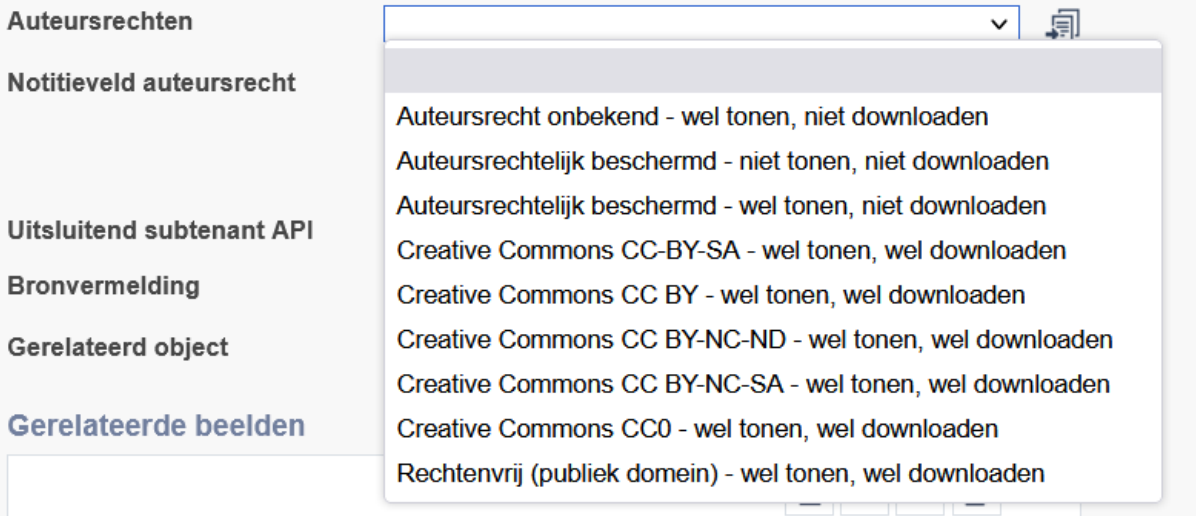
Auteursrechten

Als je materiaal online wilt publiceren is het van belang te weten welke rechten er op het materiaal rusten. Deze rechten kunnen bijvoorbeeld behelzen dat de vervaardiger van een werk toestemming moet geven voor online publicatie. Bekijk voor algemene informatie over rechten bijvoorbeeld de '[Auteurs- en beeldrechtenhandleiding](#)' of gebruik '[Regel je rechten](#)' om vast te stellen welke rechten op een object rusten.

Rechten en publicatie zijn in Memorix Maior nauw verbonden. Dat is in werkelijkheid ook zo. Het is belangrijk te onderzoeken welke rechten op een werk rusten en deze vast te leggen met het oog op (online) publicatie.

Publicatie

Voor publicatie van materiaal op www.collectiegelderland.nl log je in op Memorix Maior en ga je naar het record dat je wilt publiceren. Bijna onderaan het formulier staat het veld 'auteursrechten'. Door uit de keuzelijst één van de negen opties te kiezen bepaal je of het record *wel* (deze opties bevatten de woorden 'wel tonen') of *niet* (optie 'Auteursrechtelijk beschermd - niet tonen') gepubliceerd wordt. Afhankelijk van de keuze die je maakt wordt bij het online gepubliceerde materiaal een rechtenaanduiding geplaatst.

Auteursrechten	
Notitieveld auteursrecht	
Uitsluitend subtenant API	
Bronvermelding	
Gerelateerd object	
Gerelateerde beelden	

Voor het vastleggen van auteursrechten in bulk, zie '[Helptekst wijzigingen in bulk doorvoeren](#)'. Adlib-gebruikers kunnen via de importtool auteursrechtenaanduidingen in bulk vastleggen, of koppelen aan aanduidingen die ze zelf in Adlib hebben geregistreerd.

Auteursrechtelijke status registreren

Een rechtenverklaring en een rechtenlicentie helpen de bezoeker bepalen wat wel en wat niet met een afbeelding gedaan mag worden. De auteursrechtelijke status die je in Memorix toekent, wordt dan ook op www.collectiegelderland.nl, inclusief uitleg, bij het record getoond. Hieronder staan de negen opties opgesomd. Met een uitleg wanneer je deze optie gebruikt.

1. **Auteursrechtelijk beschermd – niet tonen, niet downloaden** Gebruik deze optie om aan te geven dat een werk auteursrechtelijk beschermd is. De rechthebbende geeft geen toestemming voor online publicatie en/of hergebruik. Het werk wordt dus niet online getoond, en is alleen in het eigen collectieregistratiesysteem te zien.
2. **Auteursrechtelijk beschermd – wel tonen, niet downloaden** In sommige gevallen heeft de rechthebbende, ondanks de rechten die op het werk rusten, geen bezwaar tegen online publicatie. Bijvoorbeeld vanwege een afspraak die de collectiebeherende instantie met de vervaardiger heeft gemaakt. Gebruik dan deze optie om aan te geven dat het werk wel online getoond mag worden, maar niet voor (her)gebruik in aanmerking komt zonder toestemming van de rechthebbende.

In andere gevallen geeft een rechthebbende niet alleen toestemming voor online tonen, maar ook voor (her)gebruik. Het [licentiesysteem van Creatieve Commons](#) biedt hiervoor duidelijke handvatten. Een rechthebbende kan een Creative Commons licentie aan zijn/haar werk toekennen om aan te geven wat er met het werk mag gebeuren.

3. **Creative Commons CC BY – wel tonen, wel downloaden** Door de [CC BY](#) licentie toe te kennen geeft een rechthebbende aan dat het werk gedeeld en hergebruikt mag worden, onder voorwaarde dat een correcte bronvermelding met naam en licentie wordt geplaatst én wordt aangegeven of en hoe het oorspronkelijke werk is gewijzigd.
4. **Creative Commons CC-BY-SA – wel tonen, wel downloaden** Een iets restrictievere variant hierop is de [CC BY-SA](#) licentie. Gebruikers mogen het werk delen en bewerken, maar ook hier moet een correcte bronvermelding met naam en licentie worden geplaatst én moet worden aangegeven of en hoe het oorspronkelijke werk is gewijzigd. Als iemand een nieuw werk maakt waar het oorspronkelijke werk onderdeel van is, moet dat nieuwe werk onder dezelfde licentie worden gedeeld.
5. **Creative Commons CC BY-NC-SA – wel tonen, wel downloaden** Met deze licentie deelt de rechthebbende zijn/haar werk onder dezelfde voorwaarden als de CC BY-SA licentie, met één verschil: onder de [CC BY-NC-SA](#) licentie is het niet toegestaan het werk voor commerciële doeleinden te gebruiken.
6. **Creative Commons CC BY-NC-ND – wel tonen, wel downloaden** Onder de [CC BY-NC-ND](#) licentie is het toegestaan een werk te delen onder voorwaarde dat een correcte bronvermelding met naam en licentie wordt geplaatst bij het gedeelde werk. Het is niet toegestaan het werk te bewerken het mag niet voor commerciële doeleinden worden gebruikt.
7. **Creative Commons CC0 – wel tonen, wel downloaden** Iemand die rechten op een werk heeft kan besluiten dit werk aan het publieke domein toe te wijzen. Hiervoor wordt de [CC0](#) verklaring gebruikt. Gebruikers mogen dit materiaal vrijelijk gebruiken, gelijk aan materiaal dat aan het publieke domein toebehoort. Een rechthebbende kan alleen afstand doen van de rechten voor zover die bij deze persoon berusten.

Naast deze Creative Commons licenties zijn er nog twee statussen waaronder werk gepubliceerd kan worden.

8. **Rechtenvrij (publiek domein) – wel tonen, wel downloaden** Gebruik deze verklaring voor materiaal waarop geen rechten rusten. Werken waarvan de maker 70 jaar of langer geleden overleden is, behoren tot het publieke domein. Voor werken waarbij de maker onbekend (of een organisatie) is, geldt dat auteursrechten 70 jaar na publicatie vervallen.
9. **Auteursrecht onbekend – wel tonen, niet downloaden** In sommige gevallen is het niet mogelijk de rechthebbende van een werk te achterhalen. Gebruik de aanduiding 'auteursrecht onbekend' om aan te geven dat het niet mogelijk was de auteursrechtelijke

status of rechthebbende van een werk vast te stellen. Leg indien van toepassing vast welke stappen je hebt ondernomen om de rechten te achterhalen. Op www.collectiegelderland.nl wordt de gebruiker voor meer informatie over gebruik van het materiaal gevraagd contact op te nemen met de collectiebeherende organisatie. Daarbij wordt [deze verklaring](#) geplaatst.

Als er nog geen onderzoek naar auteursrecht is gedaan, is het mogelijk géén status toe te kennen. Het materiaal wordt niet gepubliceerd. Zodra de rechtenstatus is bepaald, kan deze alsnog worden toegekend.

Notitieveld auteursrechten

Aanvullende informatie over het auteursrecht kan in het 'notitieveld auteursrechten' worden geplaatst. Geef hier bijvoorbeeld aan wanneer een status is bepaald, wanneer een recht komt te vervallen en een status moet worden aangepast, welke stappen er zijn genomen om de auteursrechthebbenden te achterhalen, in welk dossier meer informatie over auteursrechtenonderzoek zijn vastgelegd, enz. Dit veld wordt vooralsnog niet gepubliceerd.

Bronvermelding

In sommige gevallen kan het wenselijk zijn online een aanvullende vermelding te plaatsen. Bijvoorbeeld wanneer een derde partij een collectie aan jouw organisatie heeft geschonken, en daarvoor graag een vermelding zou ontvangen. Dit kan in het veld 'bronvermelding'.

Downloaden

In 2020 is er een downloadknop aan www.collectiegelderland.nl toegevoegd. Als het toegestaan is een werk te downloaden, wordt – afhankelijk van de toegekende auteursrechtelijke status – een instructie getoond hoe er naar het werk moet worden verwezen.

NB Let wel, het gaat hier over rechten op getoonde materialen. De beschrijvende metadata wordt door de collectiebeherende organisatie onder een CC0 licentie beschikbaar gesteld. Streef naar duidelijke afspraken met collectiefotografen om te voorkomen dat ook op de reproductie beperkende rechten liggen.